

Tartu ülikooli täienduskoolitus “Gümnaasiumi praktilise eesti keele kursuste metoodika”

Autor: Heily Soosaar

Tund *Erinevate stiilide sõnumid*

Neljapäev, **24. november 2011** 2. tund Nõo Reaalgümnaasiumi 12. c klassis

Õpetaja Heily Soosaar

Tunni eesmärgid:

õpilane analüüsib ja võrdleb erinevas stiilis olevaid tekste, annab hinnangu nende kasutusvaldkondadele ja oskab rakendada erinevaid funktsionaalstiile sobivas kontekstis.

Tunnis käsitletav materjal on seotud uue õppekava järgmise õpitulemusega: *gümnaasiumi lõpetaja valib suhtluskanaleid ning väljendusvahendeid sobivalt, lähtudes funktsionaalsetest, eetilistest ja esteetilisest kaalutlust*

Tunnifaas ja aeg	Õpetaja tegevus	Õpilaste tegevus	Lisamaterjalid
Evokatsioon ~5 min	<p>Küsimus: nimetage erinevaid stiile!</p> <p>Tahvlile kuvatud PP-esitlus</p> <p>Lühiselgitus mõistete <i>stiil</i> (suhtlussituatsioonile ja eesmärgile vastav keelekasutus), <i>markeerimata</i> (tavapärased, standardsed sõnad) ja <i>markeeritud</i> (tavakeskmisest hõlbivad, rõhutatud) sõnad, <i>kõrgkeelne</i> (normaalkeelest pidulikum ja ülevam), <i>madalkeelne</i> (normist labasem) sõnavara, <i>stiilimõra, funktsionaalstiil</i> kohta.</p> <p>Slaidil 3 sõnad ja fraasid: <i>raheroosk rapsas, veritsev taevas, kutuks tehtud mees, tibi, vanem naiskodanik, kuradi kurat, tänks, progresseeruv jada.</i></p> <p>Lühike suuline kontroll ja põhjendamine.</p>	<p><i>Klassitsistlik, renessanss-, barokk-, gooti stiil jne</i></p> <p>Paigutavad fraasid stiiliteljel (kõrgkeelsest madalkeelseteni) nende arvates õigesse kohta ja katsuvad määrata ka funktsionaalstiili</p>	<p>Vt PP-esitlust lisast 4.4.5.</p> <p>Slaid 2, 3</p> <p>Slaid 4</p> <p>Slaid 5</p>

	Slaidilt 6 materjal, milles väljendub teksti stiil	(paaristöö pinginaabriga; kirjutavad oma vihikusse).	Slaid 6
Tähenduse mõistmine 7- 10 min 25 min	Jagab õpilastele paljundatud tekstid ja palub ühesuguste tekstidega õpilastel moodustada rühmad (5 rühma vastavalt lehel olevale numbrile). Kuvab 7. slaidi ja jagab lehed tööülesandega ja muud materjalid	Moodustavad rühmad , saavad lehtedel tööülesanded; kiled ja kilepliatsid grafoprojektoriga töö esitlemiseks. Töö rühmas. Tööde esitlemine (tekst ette lugeda + täidetud kile grafoprojektorile + kommentaar: <i>teksti stiililine olemus; eesmärk (kellele ja mis situatsioonis); iseloomustada sõnavara (selle markeeritus, stiilivärving, sõnamoodustus) ja muid stiilivõtteid (lausestus, kujundikasutus); sellise stiili kasutusvaldkonnad.</i> Klassis teevad teised vihikusse märkmed!	Vt 1.–5. teksti lisast 4.4.4. Vt tööülesannet lisast 4.4.3. Kiled, kilepliatsid Slaid 7

Refleksioon ~5 min	Annab õpilasele ettelugemiseks teksti ja koduse ülesande. Koduseks ülesandeks kas avaldus politseile, seletuskiri, kirjutis oma päevikusse või Facebooki, lühilugu ajalehte või sisemonoloog kuulnud luuletuste põhjal.	Keegi õpilastest loeb ette Postimehest luulevormis seletuskirja politseile (ja vastuse ka) .	Vt Postimehe teksti lisast 4.4.2.
------------------------------	--	--	-----------------------------------

Kasutatud materjalid

Erelt, M, Erelt, T, Ross, K. Eesti keele käsiraamat. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus, 2000

Queneau, R. Stiiliharjutused. Tallinn: Varrak, 2007

http://www.kynnimees.ee/ue/images/stories/6ppeelement_pille_leola.pdf

<http://snlhmh.forumotion.net/t285-au-eesti-politseile>